

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudců Štěpána Výborného a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **Česká republika - Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, zastoupené JUDr. Barborou Karo, advokátkou se sídlem Na Příkopě 988/31, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 21. 9. 2021, č. j. ÚOHS-31475/2021/163/PBI, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2023, č. j. 29 Af 78/2021-217,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 11. 2023, č. j. 29 Af 78/2021-217, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí předsedy žalovaného. Tímto rozhodnutím předseda žalovaného zamítl rozklad žalobkyně a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2021, č. j. ÚOHS-23082/2021/500/Alv (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný konstatoval, že se žalobkyně v rámci zadávacích řízení u specifikovaných veřejných zakázek na nákup zbraní a jejich příslušenství, zadávaných v jednacím řízení bez uveřejnění (dále jen „JŘBU“), dopustila přestupků podle § 268 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v rozhodném znění (dále jen „ZZVZ“). Přestupky spáchala žalobkyně podle žalovaného tím, že předmětné veřejné zakázky zadala v JŘBU podle § 64 písm. b) ZZVZ,

aniž by byly splněny podmínky pro použití tohoto druhu zadávacího řízení, přičemž tento postup mohl ovlivnit výběr dodavatele. Žalovaný uložil žalobkyni za spáchané přestupky pokutu ve výši 800 000 Kč.

[2] Krajský soud rozsudkem ze dne 29. 11. 2022, č. j. 29 Af 78/2021-176 (dále jen „rozsudek ze dne 29. 11. 2022“), žalobu pro nedůvodnost zamítl. Uvedl, že podmínky pro použití JŘBU, jejichž výčet je taxativní, je třeba vykládat restriktivně, přičemž důkazní břemeno ohledně jejich existence tíží zadavatele. Žalobkyně v dokumentaci týkající se předmětných veřejných zakázek užití JŘBU odůvodnila, zároveň ale přesáhla časové omezení tří let pro zadání JŘBU do té míry, že nemohlo být odůvodněno tvrzenými zvláštními okolnostmi. Krajský soud dospěl k závěru, že povinností žalobkyně bylo předložit a odůvodnit skutečnosti pro užití JŘBU již v dokumentaci k veřejné zakázce a nikoli až v řízení o přestupku. Důvody pro použití JŘBU podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ začala tvrdit až v průběhu řízení o přestupku, a proto k nim krajský soud nepřihlédl.

[3] Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 3. 2023, č. j. 4 As 31/2023-26 (dále jen „rozsudek sp. zn. 4 As 31/2023“), rozsudek krajského soudu zrušil.

[4] Kasační soud uvedl, že žalobkyni nic nebránilo změnit právní kvalifikaci skutkových důvodů užití JŘBU, které uvedla v zadávací dokumentaci. Krajský soud do odůvodnění dostatečně nepromítl rozdíl mezi změnou skutkových okolností zakládajících důvod použití JŘBU a změnou jejich právní kvalifikace (při zachování totožnosti skutkových okolností). Jestliže se žalobkyně v rozkladu a posléze též v žalobě domáhala toliko toho, aby skutečnosti zachycené v zadávacích dokumentacích k veřejným zakázkám byly posouzeny (i) podle jiného ustanovení [místo § 64 písm. b) ZVVZ také podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ], které rovněž upravuje důvod použití JŘBU, tak provedení právního posouzení týchž skutkových okolností podle jiného, nově akcentovaného ustanovení zákona nic nebránilo. Kasační soud dále uvedl, že z ničeho nevyplývá, že by v řízení o přestupku mohl obviněný na svoji obhajobu navrhopat pouze důkazy, které jsou součástí zadávací dokumentace. Není vyloučeno, aby důkazní břemeno bylo uneseno i pomocí důkazních prostředků, které vznikly až po zahájení zadávacího řízení. Žalobkyně navíc mohla plnit svoji důkazní povinnost i v soudním řízení. Ve věcech správního trestání nelze odmítnout důkazní návrhy pouze z toho důvodu, že byly uplatněny až v řízení před soudem, pokud se nejedná o důkazy nadbytečné.

[5] Nyní napadeným rozsudkem ze dne 30. 11. 2023 krajský soud žalobě vyhověl, rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 21. 9. 2021 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Krajský soud, vázán názorem kasačního soudu, uvedl, že žalobkyni nic nebránilo právní kvalifikaci skutkových důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku změnit a bylo povinností předsedy žalovaného se touto novou argumentací zabývat. Krajský soud tak shledal napadené správní rozhodnutí nezákonným v části, v němž předseda žalovaného nereagoval na rozkladové námitky stran možnosti užití JŘBU dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně ve své argumentaci zřetelně a konkrétně uvedla technické důvody, pro které je podle ní vyloučena hospodářská soutěž. Krajský soud neprovedl navržené listinné důkazy a důkaz videozáznamy, neboť důvodem zrušení

pokračování

napadeného rozhodnutí byl jednak nesprávný právní názor žalovaného ohledně změny právní kvalifikace skutkových důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku, jednak nedostatečná argumentace žalovaného ohledně existence technických důvodů ve smyslu § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, kterou je třeba nejprve doplnit.

II. Podání účastníků řízení

[7] Proti rozsudku krajského soudu podává žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel uvádí, že žalobkyně teprve k žalobní námitce, že byly naplněny důvody pro zadání JŘBU podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, předložila nové podklady (důkazy), které nebyly a nejsou součástí správního spisu. Krajský soud se přitom v napadeném rozsudku neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, aby se v dalším řízení zabýval naplněním podmínek § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ pro zadání veřejné zakázky v režimu JŘBU. Krajský soud neprovedl žalobkyní navržené důkazy, ani neposoudil naplnění podmínek stanovených v § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Krajský soud tím porušil § 110 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel uznává, že předseda stěžovatele v bodě 70 napadeného rozkladového rozhodnutí nesprávně uvedl, že zadavatelé v průběhu správního řízení nemohou libovolně měnit právní kvalifikaci důvodů, pro něž přistoupili k zadání veřejné zakázky, současně však v navazujícím bodě 71 zdůraznil, že žalobkyně nepředložila žádné důkazy na podporu svého tvrzení, že byly splněny podmínky pro zadání veřejných zakázek v JŘBU dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Vzhledem k absenci důkazů stěžovatel nemohl vypořádat námitku žalobkyně jiným způsobem, než že neunesla „odpovědnost za skutkovou rovinu“. Důkazní prostředky na podporu svých tvrzení žalobkyně předložila až v soudním řízení. V případě, že zadavatel předloží chybějící důkazní prostředky až v soudním řízení, nemůže krajský soud postupovat tak, že napadené rozhodnutí z tohoto důvodu bez dalšího zruší.

[9] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že vzhledem k procesnímu charakteru nyní řešených otázek nepovažuje za potřebné se ke kasační stížnosti jakkoli věcně vyjadřovat. Upozornila na nejistotu, jak zbraně správně pořizovat, aby dostála všem zákonným požadavkům.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Neshledal žádné vady, k nimž by musel přihlídnout i bez námitek.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti.

[12] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším

správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[13] Ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je nutno v souladu s ustálenou judikaturou interpretovat tak, že brání Nejvyššímu správnímu soudu, aby se v řízení o opakované kasační stížnosti za nezměněného skutkového a právního stavu vyjadřoval k námitkám, které již dříve posoudil a vyslovil závěr o nich, neboť je tímto závěrem svého předchozího rozsudku v dané věci vázán. V opakované kasační stížnosti může účastník řízení napadnout jediné nesprávnou realizaci závazného právního názoru či pokynu a závěry z ní vyplývající, případně zpochybnit otázky, které nemohly být předmětem první kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, bod 28). Podá-li kasační stížnost v téže věci druhý účastník řízení, je § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. aplikovatelný (a kasační stížnost nepřipustná) v případě, kdy tento účastník brojí proti závěrům krajského soudu, které jsou výsledkem aplikace právního názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v předchozím zrušujícím rozsudku (viz rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2015, č. j. 8 Afs 16/2015-64, bod 18).

[14] V posuzované věci stěžovatel v kasační stížnosti nezpochybňuje právní závěry krajského soudu, které vychází z předchozího rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023. Naopak tyto respektuje a uznává, včetně toho, že žalobkyně měla právo změnit právní kvalifikaci důvodů pro zadání veřejných zakázek v JŘBU a nově tvrdit naplnění důvodů dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Stěžovatel však namítá, že se krajský soud nevypořádal se žalobní argumentací odkazující na § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ a neprovedl navržené důkazy, přestože jej k tomu kasační soud zavázal. Stěžovatel v tomto směru namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je proto přípustná.

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil námitku, zda se krajský soud řídil závazným právním názorem vyřčeným v předchozím kasačním rozsudku.

[17] Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

[18] Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že se krajský soud v novém projednání věci nezabýval porušením pravidel pro zadávání veřejných zakázek podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Uvedené však neznamená, že se neřídil závazným právním názorem vysloveným v předchozím rozsudku. V rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023 kasační soud krajskému soudu předně vytkl (bod 34), že do odůvodnění rozsudku dostatečně nepromítl rozdíl mezi změnou skutkových okolností zakládajících důvod použití JŘBU a změnou jejich právní kvalifikace (při zachování totožnosti skutkových okolností) s tím, že provedení právního posouzení týchž skutkových okolností podle jiného, nově akcentovaného ustanovení zákona nic nebrání (bod 35). Tento právní názor krajský soud akceptoval, neboť výslovně uvedl, že žalobkyni „*nic nebránilo právní kvalifikaci skutkových důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku změnit a bylo povinností předsedy ÚOHS se touto novou argumentací zabývat*“. Kasační soud v rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023 dále uvedl, že neobstojí

pokračování

důvody, pro něž krajský soud neprovedl tehdejší stěžovatelkou navržené důkazy, protože ve věcech správního trestání nelze odmítnout důkazní návrhy pouze z toho důvodu, že byly uplatněny až v řízení před soudem, pokud se nejedná o důkazy nadbytečné (bod 36). Závazný právní názor proto spočíval v povinnosti krajského soudu přihlédnout k důkazům, které žalobkyně navrhla k prokázání existence důvodů pro zadání veřejné zakázky v JŘBU podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Nejvyšší správní soud ovšem krajský soud nezavázal provést tyto důkazy ani ho nezavázal k jejich vyhodnocení, odmítl pouze úvahu krajského soudu, že žalobkyně nemohla tyto důkazy prvně uplatnit v řízení před soudem. Konstatování kasačního soudu v bodu 37 předchozího kasačního rozsudku, že „*bude na krajském soudu, aby se v dalším řízení zabýval tím, zda stěžovatelka vůbec porušila pravidla pro zadávání veřejných zakázek, tedy zda je zadala v rozporu s § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, a tedy zda vůbec naplnila skutkovou podstatu přestupku dle § 268 odst. 1 písm. a) ZZVZ*“, kasační soud vyřkl pouze ve vztahu k námitce tehdejší stěžovatelky (žalobkyně) o absenci společenské škodlivosti jejího jednání. Z této pasáže nelze dovozovat, že kasační soud zavázal krajský soud k provedení žalobkyní navržených důkazů a ke zhodnocení dodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ.

[19] Jestliže tedy krajský soud nyní napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí předsedy stěžovatele pro nesprávný právní názor ohledně přípustnosti změny právní kvalifikace důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku a pro nedostatečné vypořádání rozkladové námítky ohledně existence důvodů pro zadání veřejné zakázky v JŘBU dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, nebyl tento postup rozporný se závazným právním názorem vyjádřeným v rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023. Krajský soud již nemínil, že bylo povinností žalobkyně okolnosti a důvody, které mohou v obecné rovině odůvodňovat použití JŘBU dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, tvrdit od samého počátku, respektive že není možné nejprve zahájit JŘBU a až posléze snést relevantní důvody pro jeho použití. Krajský soud uvedl nové důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí předsedy stěžovatele, které s předchozím kasačním rozsudkem nikterak nekolidovaly. Nelze proto tvrdit, že se neřídil závazným právním názorem.

[20] Nejvyšší správní soud přesto shledal, že důvody pro zrušení rozhodnutí předsedy stěžovatele obsažené v nyní napadeném rozsudku neobstojí.

[21] Kasační soud souhlasí s krajským soudem, že předseda stěžovatele pochybil, jestliže považoval změnu právní kvalifikace důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku za nepřipustnou. Na straně druhé ale nelze přehlížet, že předseda stěžovatele v rozkladovém rozhodnutí neustal na tvrzení o nemožnosti změnit právní kvalifikaci důvodů pro užití JŘBU v průběhu řízení o přestupku. Naopak výslovně uvedl (bod 71 rozkladového rozhodnutí), že žalobkyně nijak neprokázala, že ke dni zahájení JŘBU splnila podmínky § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, a v rámci své argumentace zůstala pouze v rovině obecných, subjektivních tvrzení, aniž by předložila jakékoli objektivní důkazy. S tím kasační soud souhlasí, protože žalobkyně v podaném rozkladu pouze obecně odkázala na specifikum zbraňových veřejných zakázek s tím, že v daném případě se jednalo o plnění, které v zásadě nemá substituta. Teprve v podané žalobě (a replice k vyjádření stěžovatele) žalobkyně podrobně rozvedla důvody nezbytnosti kompatibility výzbroje a nutnosti nákupu stejné značky a své námitky podložila konkrétními důkazy.

[22] V této situaci neobstojí závěr krajského soudu o nedostatečném vypořádání obdobné rozkladové námitky. Předseda stěžovatele na ni reagoval do té míry, v jaké byla uplatněna, neboť obsáhlou argumentací a důkazy k prokázání svých tvrzení žalobkyně předložila až v řízení před krajským soudem. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, jaké zřetelné a konkrétní technické důvody pro vyloučení hospodářské soutěže uvedla žalobkyně ve svém rozkladu, jak tvrdí krajský soud. Kasační soud žádné tyto technické důvody předestřené žalobkyni v rozkladovém řízení ve správním spise nenachází. Tyto důvody nespaturuje ani v bodech 35 - 37 a 40 - 45 rozkladu proti rozhodnutí stěžovatele, neboť v těchto pasážích žalobkyně dostatečně konkrétně netvrdila, že by z technických důvodů neexistovala hospodářská soutěž. Námitky v bodech 35 - 37 rozkladu stěžovatelka zřetelně vztahovala k § 64 písm. b) ZZVZ, neboť se dovolávala technických vlastností dosud dodávaných zbraní a neslučitelnosti případných nových dodávek s původním plněním (viz také uvození bodu 34 rozkladu). Teprve v bodu 40 - 45 rozkladu žalobkyně tvrdila naplnění podmínek § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ pro zadání veřejné zakázky v JŘBU, veškerá tato argumentace se ovšem vyznačovala velkou obecností, kterou by bylo možno shrnout, že „technické důvody způsobují, že neexistuje hospodářská soutěž“. Žádné konkrétní důvody pro toto tvrzení však žalobkyně neuváděla.

[23] Krajský soud tedy chybně shledal nedostatečné vypořádání rozkladové námitky ohledně existence důvodů pro zadání veřejné zakázky v JŘBU dle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ, neboť míra vypořádání této rozkladové námitky odpovídala širce rozkladové argumentace. Vypořádání obdobného žalobního bodu ze strany krajského soudu by nebylo netransparentní, jak tvrdí, nýbrž by odráželo skutečnost, že předseda stěžovatele na tuto argumentaci nemohl reagovat ve svém rozhodnutí z důvodu absence obdobné rozkladové obhajoby.

[24] Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že při soudním přezkumu správního rozhodnutí je ohledně provedení důkazů nově navržených teprve v řízení před krajským soudem třeba nalézat rozumnou rovnováhu. Správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů aktivní. Cílem správního soudnictví není nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako třetí instanci správního řízení. Základním smyslem a účelem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je poskytnutí soudní ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to aktivně pokusily (rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2019, č. j. 2 As 194/2018-64, bod 37). Zároveň ale v případě soudního přezkumu rozhodnutí o uložení správní sankce platí, že obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o povinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení, se v řízení o přestupku neuplatní (usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 11. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 21). Může-li proto krajský soud v souladu s principem plné jurisdikce samostatně a nezávisle hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění učiněných správním orgánem a na nich založené napadené výroky rozhodnutí přezkoumat v mezích žalobních bodů, musí být obviněnému z přestupku umožněno tato skutková zjištění v řízení před krajským soudem zpochybňovat.

pokračování

Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány v řízení o přestupku nepostupovaly v souladu s požadavkem na zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může v souladu s § 52 a § 77 s. ř. s. učinit porovnáním nových tvrzení s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových, resp. nově navrhovaných. Pouze pokud krajský soud dospěje k závěru, že nedostatky ve zjištění skutkového stavu jsou takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahradit činnost správních orgánů, uloží soud tuto povinnost správnímu orgánu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Neplatí však, že pokaždé, kdy žalobce tvrdí něco nového, s čím by se správní orgány bývaly musely vypořádat podrobněji, by soud měl jejich rozhodnutí rušit. Ostatně taková představa by popírala zásadu plné jurisdikce, na níž je od roku 2003 založena celá procesní úprava správního soudnictví (rozsudek NSS ze dne 3. 9. 2024, č. j. 10 As 262/2023-47, bod 23).

[25] Jestliže tedy v posuzované věci žalobkyně zůstala v průběhu správního řízení do určité míry pasivní a ke svým námitkám ohledně souladu jejího postupu s § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ nepředložila žádné důkazy, nýbrž tak učinila až v řízení před soudem, nebylo namístě, aby se krajský soud těmito důkazy nezabýval a k jejich provedení a hodnocení zavázal stěžovatele. Kasační soud opakuje, že předseda stěžovatele obdobnou rozkladovou námitku vypořádal do té míry, v jaké byla uplatněna, aniž by mohl předvídat její následné rozhojnění či doplnění konkrétními důkazy. V jejím hodnocení nepochybil, neboť ji posoudil v rozsahu, v jakém mu to umožňovala rozkladová argumentace. Pokud nová tvrzení, podložená důkazními návrhy, žalobkyně předestřela až v řízení před krajským soudem, bylo na krajském soudu, aby se s nimi vypořádal. Jakkoli je kasační soud srozuměn se skutečností, že krajský soud by *de facto* jako první posuzoval uvedené námitky, tak tento postup není vyloučen, nýbrž plyne z možnosti pachatele přestupku teprve v soudním řízení přednést nová tvrzení a nové důkazy. Pro akceptaci tohoto postupu navíc svědčí skutečnost, že krajský soud nemusel komplexně nahrazovat činnost stěžovatele při prokazování skutkového stavu věci. Skutkový stav stěžovatel v průběhu správního řízení dostatečně zjistil. Žalobkyně pouze k jedné žalobní námitce předložila nové důkazy na podporu svých tvrzení. Nejednalo se o rozsáhlé důkazní prostředky, jejichž provedení by přesahovalo rámec běžného soudního přezkumu. Proto bylo na krajském soudu, aby se touto novou argumentací a nově předloženými důkazy sám zabýval.

[26] K naposledy uvedenému kasační soud podotýká, že v průběhu správního řízení bylo v první řadě povinností stěžovatele prokázat, že žalobkyně spáchala jí vytýkaný přestupek. Na straně druhé nelze přehlížet, že bylo povinností žalobkyně prokázat existenci skutkových okolností, uvedených v zadávací dokumentaci, které naplňují důvod použití JŘBU. Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023 uvedl, že je zcela legitimní po zadavateli požadovat, aby již před zahájením zadávacího řízení měl dostatečně podloženy skutkové okolnosti, které podle něj odůvodňují postup v JŘBU, s tím, že především v řízení o přestupku měla žalobkyně prokázat důvody, pro něž mohlo být přistoupeno k zadání veřejné zakázky v JŘBU. V tomto ohledu lze v typově obdobných přestupkových řízeních hovořit o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť důkazní břemeno netíží pouze správní orgán, ale také zadatel veřejné zakázky musí prokázat naplnění zákonných důvodů pro použití JŘBU. Nelze proto stěžovateli vytýkat, že nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně důvodů pro použití JŘBU, neboť procesní odpovědnost nesla v tomto rozsahu žalobkyně,

jež zůstala pasivní, pokud jde o návrhy k prokázání důvodů pro použití JŘBU. Stále však platí, že žalobkyně mohla plnit svoji důkazní povinnost i v soudním řízení, jak tomu bylo v projednávané věci, protože ve věcech správního trestání nelze odmítnout důkazní návrhy pouze z toho důvodu, že byly uplatněny až v řízení před soudem, pokud se nejedná o důkazy nadbytečné. Jestliže nebyly dány důvody pro zrušení rozkladového rozhodnutí předsedy stěžovatele, bylo povinností krajského soudu nejenom věcně reagovat na žalobní námitky, nýbrž také posoudit tuto novou argumentaci a důkazy, které žalobkyně předložila k prokázání svých tvrzení. Pokud krajský soud napadené rozhodnutí předsedy stěžovatele zrušil, věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení a zavázal jej se s těmito důkazy a tvrzeními vypořádat, zatížil svůj rozsudek nezákonností, neboť dostatečně nepřihlédl ke skutečnosti, že teprve v řízení před krajským soudem žalobkyně uceleně a konkrétně namítala, že byly splněny podmínky § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ pro zadání veřejné zakázky v JŘBU. Stěžovatel ani předseda stěžovatele nemohli na tuto argumentaci reagovat, neboť v rámci sdíleného důkazního břemene se žalobkyně ve vztahu k důvodům pro použití JŘBU podle § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ pokusila unést důkazní břemeno prvně až v řízení před soudem.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V novém řízení bude krajský soud vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) i rozsudku sp. zn. 4 As 31/2023. Tento právní názor lze shrnout tak, že krajský soud sám posoudí žalobní argumentaci, že postup žalobkyně při zadávání veřejné zakázky byl v souladu s § 63 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Krajský soud rovněž provede žalobkyní navržené důkazy, případně v souladu se zákonem odůvodní jejich neprovedení.

[28] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu